

budget kan faa tilvejebragt Forrentning af de Kapitaler, der er anbragt i Statsbanerne; jeg antager, at det at skaffe Balance vist i Ojeblikket er det, der har den største Interesse for alle Parter. Jeg gør mig i alt Fald ingen Illusioner om, at vi i en nær Fremtid skulde naa videre; jeg kunde fristes til at sige, at jeg gør mig ingen Illusioner om, at man nogen Sinde vil naa til at faa en Forrentning af de Kapitaler, vi har indestaende i vore Jernbaner. Men jeg har dog det absolutte Haab og den Tro, at det skal kunne lykkes Administrationen at skaffe Balance, saaledes at Jernbanerne i hvert Fald kan faa deres Indtægter til at dække Udgifterne.

Det er ogsaa det, det Takstlovsforslag, vi her har til Behandling, gaar ud paa. Det gaar selvfølgelig ogsaa ud paa at skaffe Nedgang i de høje Takster, vi har faaet under Krigen; men denne Nedgang er ikke saa stor, som Opgangen har været fra Taksterne i 1919 til de nuværende Takster. Ser man paa Lovforslaget, ser man, at der i Virkeligheden foretages en Forhøjelse i Forhold til Taksterne fra 1919; men naar vi sammenligner det med de to Love, hvorved man har forhøjet først med 20 pCt. og derefter med 33½ pCt. for Personer og 50 pCt. for Gods og Dyr, saa er der Tale om en ikke ubetydelig Nedgang. Det fremgaar ogsaa af de Oplysninger, som den meget ærede Minister for offentlige Arbejder har givet, at det foreliggende Takstlovsforslags Gennemførelse vil medføre en Risiko for Statsbanerne paa indtil 28 Mill. Kr. — plus de 2 Mill. Kr., som man maa gaa ud fra, at det vil koste Staten at gennemføre de Forbindelsestakster mellem Statsbanerne og Privatbanerne, som den højtærede Minister har omtalt. Om det sidste vil jeg gerne gøre en Bemærkning, skønt det ikke ligger for her. Ministeren sagde, at dette Spørgsmaal kunde ordnes administrativt, og det maa vel ogsaa kunne lade sig gøre. Disse Forbindelsestakster har jo været Genstand for Drøftelse, og den nedsatte Kommission har ogsaa derom afgivet Betænkning. Jeg vil haabe, det maa lykkes at faa disse Forbindelsestakster bragt i Orden, saaledes at det bliver til Gavn for Statsbanerne, Privatbanerne og Forretningslivet. Thi jeg synes, at det her er et Hovedmoment, at man maa søge at hjælpe Forretningslivet ved Lettelser i Fragttaksterne i saa høj en Grad, som det kan lade sig gøre, naar man vil have Balance. At skaffe Balance er i det hele taget det, som vor Skatte-lovgivning i denne Rigsdagssamling maa

tage Sigte paa, og det samme Formaal maa vi have for Øje under Behandlingen af Jernbanetakstlovsforslaget.

Jeg er slet ikke i Tvivl om, at under dette Lovforslags videre Gang vil man møde mange Krav fra forskellige Sider. Nogle vil sige, at Betingelsen for, at Statsbanerne kan svare sig, er, at man gaar længere ned med Taksterne; andre vil maaske samtidig sige, at dette maa gøres ogsaa af Hensyn til Erhvervslivet. Jeg tør slet ikke udtale mig om dette Spørgsmaal, thi jeg tror, vi her staar overfor saa stor en Underbalance i vor Statsbanedrift, at vi maa tage alt muligt Forbehold og vise den største Varsomhed i saa Henseende. Jeg kan ikke se andet, end at det, det for os i første Linie kommer an paa, er, at vi ogsaa paa dette Omraade tilvejebringer Balance, selv om vi ikke kan gøre os Haab om at tilvejebringe Overskud; vi maa være tilfredse, naar vi paa dette Omraade kommer saa nær som muligt til at opnaa Balance. Det gælder jo om at op-hjælpe vor hele økonomiske Stilling saa meget som muligt.

Der er fra enkelte Sider fremsat betydelige Krav og Ønsker om at opnaa større Lempelser paa det Omraade, der her er Tale om. Jeg skal saaledes nævne, at Vognmandsforretningerne har ment, at de vil blive uheldigt stillet ved Gennemførelsen af de foreslaede Takster. Jeg skal endvidere nævne, at en hel Del Tørvefabrikanter mener, at de absolut ikke kan klare sig med den Lettelse, som omhandles i Lovforslaget under Overskriften „Overgangsbestemmelse“; denne Overgangsbestemmelse gaar ud paa, at den Lettelse, som Tørvefabrikanter og andre har haft ved Udgangen af November 1921, skal de beholde indtil den 31. Marts 1924. Men man siger fra mange Sider: Det er ikke nok, dermed kan vi ikke opretholde vor Industri; det gælder navnlig Tørveindustrien, men dog ogsaa andre. Hvorvidt det passer, skal jeg ikke kunne sige, det beror naturligvis meget paa, til hvilke Priser man kan fabrikere. Hvad der gør Forholdet saa vanskeligt nu, er, at man kommer fra Krigens Højkonjunktur og skal indrette sig under normale Forhold, og det ser saa vanskeligt ud og kan ogsaa være vanskeligt, men der er ikke nogen Vej udenom, man maa søge at klare sig under de mere normale Konjunkturer. Højkonjunkturen, under hvilken man let kunde betale de høje Fragter, fordi man fik de høje Priser, er nu hørt op; derfor maa vi anlægge en nøgtern Betragtning ud fra de Forhold, under hvilke vi lever, og vi nærmer